eſt quod ſequitur in libello quodā manu
ſua ꝓpria conſcripto ſicut ꝛ precedentes
due epiſtole.

NOmine patris ꝛ filij ꝛ ſpūſſcti
primitꝰ iuocato. Notū ſit oibꝰ
quoꝝ intereſſe poterit. ꝙ anno
dñi. m. ccccxxviij. die. xxi. octo/
bris. Nos. p. camerariꝰ ꝛ capitulū eccleſie
ſancti glo̾ſiſſimi pauli lugđ. cōceſſimus
ꝛ concedimꝰ ꝑ pñtes ex certis ꝛ legitimis
cauſis. venerabili magiſtro ꝛ dño Johā.
de gerſon ſacre theologie ꝓfeſſori ꝛ cancel
lario pariſiēſi ꝛ ſacerdoti remēſis dioceſ.
anniuerſariū panis ꝛ vini perpetuū mo/
re ſolito ꝑ nos annuatī ī dicta eccl'ia faci/
endū ꝛ celebrandū die. xiiij. decēbris ī cra
ſtina videlicꝫ ſancte lucie q̄ die feſtū eſt ce
lebre ſancti nicaſij remēſis archiepiſcopi
ꝛ in tali natus eſt mūdo ꝛ renatꝰ chriſto p̄
dictus Johānes vt dicī anno dñi. m. cccc 1363
lxv. Cōceſſimus p̄terea eidē Johi libera
liter locū ſepulture in noſtris locis ad h̾
deputatis nec iā occupatis eligēdi ꝓ ſe fa
cultatē In cuiꝰ rei teſtioniū ſigillū noſtrū
duximꝰ pñtibꝫ apponēdū. anno ꝛ die q̄bꝰ
ſupra. Benedictꝰ deus fiat fiat. ¶ Finit.

Incipit teſtamen/
tū q̄tidianū pegrini eiuſdē cācell'. pariſiē.

DIſpone domui tue qꝛ morierꝭ
tu ꝛ nō viues Iſa. xxxviij. Si
cut homo pegre ꝓfecturꝰ in lō/
ginquā regionē. ſolet cōdere te
ſtamentū ꝛ copiā ſecuꝫ ferre ſic agere nos
ꝯuenit/ q̄ nō habemꝰ hic ciuitatē manētē
ſed futurā inq̄rimꝰ Sit igiẛ ſub orōis ty
po quotidianū pegrini teſtamētū.

Teſtamentum pegrini.

PAter. Ecce poſitꝰ ſum hic ꝛ nūc ve
lut in articulo mortis. qm̄ media
vita in morte ſumus Cōpario corā curia
mie tue. cui me ſubmitto iugiẛ/ ꝛ adeo cū
fiducia thronū grē tue/ vt miaꝫ ꝯſequar ꝛ
grām iueniā in auxilio oportuno dū tem
pus eſt miſerēdi ꝛ hora ꝯparādi ¶ Da cō
tinue mētē ſanā: da penitētiā verā da ſal
tem in affectu cōionē ſacram. da ſiliter vn
ctionē ſctām. da remiſſionē plenā. da ſan
ctoꝝ ꝯ ꝑtātes ꝯtrias ꝯſolatōꝫ. da in exitu
vitā eternā ¶ Et qm̄ nudus egreſſus ſuꝫ
de vtero matris mee ꝛ nudꝰ reuertā illuc.
Tpalia tpalibꝫ relinquo ꝑut ſpecificaue/
ro Et reuertaẛ puluis in terrā ſuā vn̄ erat
precor ad eccl'iaſticā ſepulturā Et ſpūs re
deat ad deū q̄ dedit illum. Domine Jeſu
ſuſcipe ſpiritū meū.

¶ Sequūtur modo
conſideratōes ſummarie ꝑ q̄ttuor ptes. ſu
ꝑ quotidiano pegrini teſtamento.

¶ Pria ps principal' ¶ Conſideratio. i.

TEſtari ſuadet illud ad ezechiā. di
ſpono domui tue. qꝛ morieris tu
ꝛ nō viues. Illđ p̄terea qđ ait Ja
cob. Juſtū eſt ꝛc̄. Ut aliqñ diſponam do/
mui mee. Deniqꝫ ne p̄occupatꝰ hō Mori
atur inteſtatꝰ/ ꝛ vt vigilās inueniaẛ. Nec
ꝓcraſtinet Quia q̄ nō eſt hodie cras minꝰ
aptus erit. Et q̄ policeẛ veniā penitēti nō
dat ſecuritatē cras viuēdi. ¶ Scđa teſtā
do curare ſolent hoīes de bonoꝝ exterio/
rū relictōne. De ſui corpis ſepelitiōe. De
ſue aīe cōmendatōe ¶ Tertia. tpalia vero
linquūẛ. Uel ad certos vſus ſigillatī deſi
gnando vel ad aliq̄s vſus ſummatiꝫ ſine
ſpecificādo. vel ad ea ꝓ derelictis ſaltē in
aī prepatōe reputādo ¶ Quarta. ſepultu
ra āt q̄nqꝫ ꝑcōſtituiẛ. Preeligiẛ deo ꝛ ho/
minibꝫ relinq̄ẛ ¶ Quinta teſtari volenti/
bus obſtant. Spes ꝛ amor diu viuendi
ſicut ī diuite cui dictū eſt. Stulte hac no
cte aīam tuā repetēt a te Horror mortem
cogitādi. Juxta illđ O mors q̄ꝫ amara ē
memoria tua. ꝛc̄ Zelus ſe ꝛ ſuos vel ſe vin
dicādi. Nec ablata reſtituēdi. Nec libidi/
nes ſuas deſerendi ¶ Sexta teſtādo pro
diſpoſitōe domꝰ conſcie. pꝰ domū corpis
ꝛ ſubſtātie corpalis ꝓdeſt freq̄ns mortꝭ ī
ſtātis recogitatio. Prodeſt humil'a iuſti
cia ad miſericordiā appellatio ꝛ orō Pro
deſt diligēs eoꝝ q̄ in morte fieri ſolēt p̄di
ſpoſitō ſeu p̄uiſio Pro q̄bꝫ attēdanẛ ſedu
la meditatōe. q̄ ſequūẛ ¶ Septia dat ita/
qꝫ viuax memoria mortis/ cōtemptū mū
di. vn̄ facile ꝯtēnit oīa/ q̄ ſe ſꝑ cogitat mo
rituꝝ. Dat euitatiōꝫ pcti vn̄ ſapiēs. Me
morare nouiſſiā tua/ ꝛ in eternū nō pecca
bis. Dat ſciam ꝛ ſecuritatē bñ moriendi.
Nemo eni ẛm vegetiū id timet facere. ꝙ ſe
nouit bñ didiciſſe. Hinc Amb. nec mori
timeo/ cū bonū dñm habeamꝰ. Et aliꝰ. ſi
aliqñ moriendū eſt/ cur non mō. Rurſus
memoria mortꝭ ponit hoīeꝫ velut ad ho/
ſtiū tabernaculi/ exēplo abrae. Et filioꝝ
iſrl' in caſtris Et ſicut ad os ſpelūce/ vt vi
deaẛ dñs/ exēplo helie Et velut ī orizonte

mundi futuri/ad introitū ſuū/⁊ ad exitū
carceris mūdi/ vt videat homo quo ten/
dere iugiter debeat. Hinc bñ iuſſuȝ eſt. vi
xeris hic ⁊ nūc velut hic ⁊ nūc moriturus

¶ Secūda ps principalis

Clamamus in ſpū ſctō/ alba paf.
Et diuina inſtitutōe ⁊ dignatiōe
Et creatione et recreatione et gu/
bernatōe. Et amore ⁊ reuerētia ⁊ p̄ neceſ/
ſaria ſubuentiōe ¶ Scimus aūt paf mi.
Pater ex q̄dam appropriatōe exinamiſſi
bili. (Niſi p̄ hoīem ſter)poſſeſſiōe Ut pte
rea ſtudeat homo deuȝ tanq̄ȝ filiꝰ imitari
ne degener ſit/diligere ne ingratꝰ/ reuere/
ri ne ſuperbꝰ ſit ¶ Ecce veniet hora dicit
xp̄s. ⁊ nūc eſt quādo mortui audiēt vocē
filij dei/ ⁊ hoc fit ī morte cuiuſlibet altero
triū modoꝝ/ſm̄ triplex dei foꝝ vel iudici
um Unū horrendū/vbi ſedet iuſticia dā/
nans. Alterū duꝝ/vbi ſedet iuſticia pur/
gās. Tertiū pium/vbi ſedet miſericordia
indulgens. Conſiderabat dauid hoc tri/
plex iudiciū/dū orabat. Domine ne in fu
rore tuo arguas me in p̄rimo/ neq̄ȝ in ira
tua corripias/ in ſcdo Miſerere mei dñe
quoniā infirmꝰ ſum/in tertio Conformi
ter ad hoc triplex iudiciuȝ/ audiēt triplex
vox filij dei in morte. Una ad dānatōem
Diſcedite a me maledicti ī ignē eternū q̄
p̄reparatus eſt dyabolo ⁊ angelis eius Alta
ri ad purgatiōeȝ Mittite eū in carcerē do
nec reddat vniuerſum debitū vſq̄ȝ ad no/
uiſſimū quadrantē. Tertia ad ſaluatōem
Uenite benedicti patris mei percipite re
gnū qd̄ vobis paratū eſt ab origine mun
di ¶ Ecce Notat certitudinē ⁊ oſtenſiuā
p̄ñtialitatē. Grandē in bono vel in malo
nouitatē. Aut ammiratōem ſtuporē ⁊ ter
ribilitatē Et ſm̄ hoc bñ dicitꝰ. Ecce mors
Quia nihil eſt morte certiꝰ Nihil p̄ñtiali
us/quo ad ineuitabilitatē ⁊ neceſſitatem
rei. Quia nihil in bono vel in malo plus
nouū aut ſubitaneū propter inchoatiōeȝ
ſtatus immutabilis et eterni. Quia nihil
ammirabilius ⁊ terribiliꝰ propter incerti
tudinē finalis iudicij/qm̄ vltimū terribi/
liū mors/p̄ſertim eterna ¶ Poſitꝰ eſt hō
in articulo mortis. Per ꝯſideratōem ītel
lectualē Per quendā ſenſum affectualem
Per p̄ñtiā effectualē Unde ⁊ ſi aliq̄ ſit di
latō pro nihilo ⁊ p̄ puncto reputaf In re
ſpectu etn̄itatꝭ. In reſpectu ineuitabilita
bilitatꝭ. In reſpectu q̄ttidiane defectibi/

litatis Preſertī in ſenibꝫ. Qñ aduesp̄aſcit
⁊ inclinata eſt iā dies huiꝰ tēp̄alis etatis.
aut qñ iā ſenij nox eſt in altera vigilia no
ctis ſero aut media nocte gallicantu / aut
mane. Quando de p̄rimo/ dȝ ſol eternita
tis iuſtis oriri purgādis obnubilari. dā
nādis penitus eclipſari vbi cadet homo
a ſe p̄ deſperatōem et ſub ſe p̄ damnatiōeȝ
⁊ per abiſſialem abſorptōnem.

¶ Tertia pars principalis

Preueniēs igif faciē dñi/ego pau/
perculus ⁊ pctōr/adeo cū fiducia
ad thronū grē dei vt miam ꝯſeq̄r
⁊ grām inueniā/in tempe oportuno. Dū
adhuc tēpus eſt miſerendi/ ⁊ tempꝰ acce/
ptabile. et annꝰ benignitatis. Dū inſup
adhuc hodie cognoiatur ⁊ dies eſt ſalutis
Dum rurſus eſt hora cōparendi in curia
miſericordie/que ſuperexaltat iudiciū ſeue
ritatis Ad quā ſic ad ſupiorē p̄uoco ⁊ ap
pello cōfugio ⁊ cōpareo. Dū nōdum acce
pi a te deus/tempus iuſticias iudicādi. ſȝ
hora eſt ſm̄ ezechielem ingemiſcēdi ſalu/
briter/ſm̄ Jeremiā reuertendi ſuſceptibi
liter/ſm̄ xp̄m in arbitros cōpromittendi
penitētialiter ¶ Adeo inq̄ȝ cum fiducia.
Quia xp̄s dixit/eū qui venit ad me nō eij
ciā foras. Quia noſtra ſoror ⁊ aduocata/
mater eſt gratie/ et regina miſericordie/ q̄
defendit iura huiꝰ iuriſdictōis ⁊ curie. qr
rurſus Hierl'm tota celeſtis/ q̄ eſt maf no
ſtra aſſiſtit nūc ⁊ ītercedit p̄ confugiētibꝫ
ad hanc curiā mie. Adeo rurſus hic ⁊ nūc
cū fiducia ad thronū grē. Qm̄ offero me
volūtariū ſtare iudicio ſuo/ ⁊ pere iudica/
to. Offero me ſubijci velle legibꝫ huiꝰ cu/
rie/q̄ ſunt dimitte et dimittef vobis/ p̄ut
ꝯtinef in euāgelio ſcriptū. Offero me nol
le diſcedere contumacif ab hac curia ſm̄
voluntatē ſupioris rōis ⁊ vltro. q̄cq̄d in/
ferior ſenſualitaſ remurmurȝ. quā ſuppli
co violenf etiā compelli ⁊ ligari atq̄ȝ fla/
gellari ne diſcedat ¶ Quarta ps princip̄.

Poſtremo ſupplicatōneȝ formo ſe
ptuplicē ad te deū patrē noſtrum
Prīa Da pater mi cōtinue mentē
ſanā Ne ſeducaf fantaſijs iſanis ⁊ illuſio
nibꝫ. Ne abſorbeaf curis aut cōcupiſcen/
cijs corp̄alibꝫ Ne obſideaf demoniacꝭ op
preſſionibꝫ ¶ Scōa. Da penitentiā ve/
rā In cōtritōe p̄ deteſtatiōeȝ pcti ⁊ amorē
iuſticie. In cōfeſſione p̄ apitōeȝ pctōꝝ/et
cuiuſlibet neceſſarie circunſtantie. In ſa/

tiſfactōne p exercitiū abſtinentie orōnis ⁊ elemoſine. ¶ Tertia. Da cōmunionē ſacram realiter ſacramentaliter. aut ſaltē ſpiritualr ⁊ effectiue ¶ Quarta. Da vnctōz extremā In actuali ſacramēto In effectuali voto. Aut ſaltē ī effectuali dono ¶ Quinta. Da remiſſionē plenā Ex tua immenſa liberalitate. Ex clauiū eccl'iaſticaꝝ ptāte. Ex ſancte matres eccl'ie vnitate ⁊ caritate ¶ Sexta. Da ſanctoꝝ cōtra ptātes ↄtrarias conſolatōem ¶ Dum acrius inſidiabunt nequiſſimi calcaneo meo. Dum tota malignitate accuſabunt in mortis porta vel oſtio Dum occurret forte vehemēs aut noua peccatorū recordatio ⁊ infeſtatio. Tunc aſſis virgo benedicta/ in auxilio oportuno/ ⁊ vltima neceſſitate iuuās. Vel interceſſiue ⁊ impetratiue. Vel commiſſiue ⁊ impatiue. Vel etiam vt potes pſentialiter ⁊ cooperatiue/ iuxta qꝫ orat eccleſia Maria mater gratie/ mater miſericordie/ tu nos ab hoſte protege ⁊ ī hora mortis ſuſcipe. Aſſis ⁊ tu angele meus adiutor precipuus. Aſſint et ceteri ſancti/ qs ſepius ⁊ familiarius/ viuens ⁊ ſanus inuocaui et inuoco. Ne queſo ōſerat paupg veſter/ ſi forte vtus ſua defecerit. ſi mens conturbata nihil cogitauerit/ ſi corpꝰ velut mortuū languerit. Sed cōfortate virtutem/ illuminate mētem/ ſeruate ſenſualitatem. ¶ Septima. Da in exitu vitam eternam q̄ patria eſt/ ad quā ſuſpiro Quā deſidero et deſiderare concupiſco Quam velut in caligine quadam aſpicio/ ⁊ a longe ſaluto. Quam in lumine ratōnis ⁊ fides cōtemplor: quaſi celis apertis vidēs illic filium hominis et inde frater meꝰ eſt. et pſidiū/ amor ⁊ deſiderium/ ſuſceptor virtus ⁊ premium. Deniqꝫ redeat ſpiritꝰ ad deum qui dedit illum. Tanqꝫ ad donum eternitatis claritatis ⁊ felicitatꝭ Domine Jeſu ſuſcipe ſpiritum meū. qui vtiqꝫ tuus eſt/ iure redemptōnis: adoptiōis gratuite deſponſatōnis. Ac perinde dat ſpem firmā/ bonitas adoptantis. veritas promittentis. Poteſtas coronantis Ipſi gloria in ſecula. Amen. ¶ Finit.

Teſtamentuꝫ peregrini metricum.

Gratia cui nomen confert inſigne iohānes
Aduena cognomen gerſon habere dedit.
Scire velit ſi poſteritas quo tempore natꝰ
Quoqꝫ renatus ſit/ calculus iſte docet
Mille quater centū vigintiquatuor annos
Quatuor adiciens dinumera domini
Sitqꝫ decembris lux menſis biſſeptima. ſextus
Et ſexagenis inchoat annus ei.
Solus porro deus obitus ſcit tempus ⁊ horam
Propterea ſecum ruminat iſta freques
Tu diſpone tui domui morieris neqꝫ viues
Plene teſtari et et vigilans morere
Viteris hic ⁊ nunc/ velut hic ⁊ nunc moriturus
Orans dic redeat ſpiritus ad dominum
Ecce nouū grande ſtupidum videt exul et horret
Mortis ad aſpectum cor tremit/ ecce venit.
Ecce pater mi nunc et hic articulus meus inſtat
Quo morior/ pater et vt pater eſto pius
Eſto pius ſatis eſt dederis te/ diues abundo.
Te ſine deficio pauperior nihilo.
Tempus adhuc venie/ ſedes adeo pietatis/
Terret iuſticia/ ſubueniat pietas.
Mens vigeat. cor peniteat/ ſacra hoſtia paſcat
Crux olei liniat. plenaqꝫ ſit venia.
Sancti quos colui viuens/ morior: meus ad vos